

Asia: VM144:00/2017 VM/2067/03.01.00/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi väestötietolain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit luonnoksesta

Tilastokeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitykseen.

Tietosuoja-asetuksesta johtuvat ehdotukset

-

Ulkomaalaisten rekisteröintiä koskevat ehdotukset

Luonnoksessa ehdotetaan, että Maahanmuuttovirasto voisi tallettaa henkilötunnuksen ja joitakin muita tietoja ilman henkilön omaa pyyntöä aina, kun henkilön oleskelua koskeva asia ratkaistaan myönteisesti Maahanmuuttovirastossa. Tilastokeskuksen näkökulmasta henkilötunnuksen myöntäminen automaattisesti viranomaisen toimesta olisi erittäin myönteinen muutos nykytilanteeseen. Henkilötunnus on suomalaisessa yhteiskunnassa keskeinen henkilön yksilöintitunnus. Jos vastuu henkilötunnuksen anomisesta on yksilöllä itsellään, voi tästä aiheutua tarpeetonta viivettä niin yksilön omien oikeuksien toteutumisessa kuin myöskin yhteiskuntaoloja kuvaavien tilastojen laadinnan näkökulmasta.

Tilastokeskus esittää huolensa kotikunnan myöntämiseen liittyvästä viiveestä. Henkilötunnus ei yksistään riitä siihen, että yksilö päätyy Suomen väestöä ja yhteiskuntaoloja kuvaaviin tilastoihin. Viranomaisyhteistyön tulisi olla saumatonta ja katkeamatonta oleskeluluvan myöntämisen jälkeenkin niin, että yksilö saisi mahdollisimman nopeasti henkilötunnuksen antamisen lisäksi myös kotikunnan.

Henkilötunnusta ja sähköistä asiointitunnusta koskevat ehdotukset

Esityksessä on mainittu riski siitä, että henkilö ei välttämättä ymmärrä henkilötunnuksen myöntämisen jälkeen käydä maistraatissa täydentämässä tietojaan. Huoli tämän riskin toteutumisesta on aiheellinen, eikä vastuuta tietojen täydentämisestä tulisi jättää ainoastaan yksilölle. Pahimmillaan tämä riski johtaisi toteutuessaan rekisteritietojen laadun heikkenemiseen ja kattavuuden laskuun oleskeluluvan saaneiden ulkomaalaisten osalta. Olisi ehdottoman tärkeää, että

viranomaiset varmistaisivat yhteistyöllä ja riittäväällä ohjeistuksella myönteisen oleskelulupapäätöksen ja henkilötunnuksen antamisen jälkeen, että myös yksilön muut tiedot tallentuisivat kattavasti väestötietojärjestelmään.

Väestötietojärjestelmän tietojen luovuttamista koskevat ehdotukset

Tilastokeskus pitää tärkeänä, että maininta Väestötietojärjestelmän tietojen luovuttamisesta tilastojen laadintaan säilytetään myös uudessa laissa (30 §).

Esityksen vaikutukset

Luonnoksessa todetaan, että lakiesitys parantaisi tilastointia Suomessa asuvista työntekijöistä ja työperäisestä maahanmuutosta sekä väestötietojärjestelmän kattavuutta tilastoinnin näkökulmasta. Tilastokeskus haluaa tarkentaa, että tilastoinnin kattavuus ja laatu eivät tulisi paranemaan yksistään esityksessä mainituilla muutoksilla. Työperäisen maahanmuuton tilastoinnin paraneminen edellyttää sitä, että yksilö saa henkilötunnuksen lisäksi kotikunnan. Tämän lisäksi oleskeluvan myöntämisperustetiedot tulisi yhdistää osaksi maahanmuuttotilastointia. Tällä hetkellä oleskeluluvan myöntämisperustetta ei voida yhdistää maahanmuuttotilastoihin.

Muut kommentit

-

Rapo Markus
Tilastokeskus - Väestö- ja elinolotilastot